

Bản tin

Thành quả

hoạt động Chương trình PAEX năm 2011

ThS. Trương Thị Minh Đức
Điều phối viên Chương trình PAEX

Năm 2011, VVOB-PAEX tiếp tục cộng tác với Khoa Phát triển Nông thôn (Trường Đại học Cần Thơ), Viện Khoa học Kỹ thuật Nông nghiệp Miền Nam và hệ thống khuyến nông 5 tỉnh An Giang, Hậu Giang, Sóc Trăng, Bà Rịa-Vũng Tàu và Bình Phước thực hiện chương trình Khuyến nông có sự tham gia. Tổng kinh phí thực hiện năm 2011 là 4.416.287.000 đồng trong đó kinh phí PAEX hỗ trợ là 3.162.000.000 đồng và kinh phí đối ứng của năm tỉnh là 1.254.287.000 đồng.

hoạch khuyến nông hàng năm cần căn cứ vào nhu cầu của nông dân thông qua kế hoạch khuyến nông của Câu lạc bộ gửi lên Trạm. Các tỉnh An Giang, Hậu Giang và Sóc Trăng đều có xem xét nhu cầu của nông dân khi lập kế hoạch năm. Theo số liệu của các tỉnh, tổng số hoạt động của các CLB được tỉnh đáp ứng là 193 trong số 387 hoạt động do CLB

Trong năm 2011, 186 thành viên, gồm ban chủ nhiệm câu lạc bộ nông dân (CLB) và cán bộ khuyến nông (CBKN) được giới thiệu khung lập kế hoạch khuyến nông dựa theo nhu cầu, phương pháp thu thập thông tin, nộp kế hoạch và nhận phản hồi v.v. Hai tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu và Hậu Giang đã có văn bản chỉ đạo các Trạm khuyến nông xây dựng kế

đề xuất, chiếm 49,87% nhu cầu từ nông dân. Hai mươi bốn giảng viên khuyến nông nòng cốt thuộc năm tỉnh đã tham dự hai đợt tập huấn về phương pháp PTĐ, kỹ năng hỗ trợ và hướng dẫn, và tiếp thị nông sản. Qua những hoạt động này, đội ngũ giảng viên nòng cốt được nâng cao năng lực lập kế hoạch giảng dạy, chuẩn bị tài liệu, thực hành giảng dạy và cách đánh giá lớp học.

(xem tiếp trang 2)

Các bài viết trong bản tin số 10

- Thành quả hoạt động Chương trình PAEX - [Trang 1-2](#)
- Người thuyền trưởng Câu lạc bộ An Lợi - [Trang 2-3](#)
- Tiến trình phát triển từ Câu lạc bộ lên Hợp tác xã Câu lạc bộ nông dân Vĩnh Trạch, huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang - [Trang 4-5](#)
- Phương pháp khuyến nông tại An Giang - [Trang 6](#)
- Nhân giống lúa cộng đồng - Cách làm hiệu quả tại Tổ hợp tác tham gia Chương trình PAEX - [Trang 7](#)
- Kinh nghiệm phòng trị rong trên thân cây có múi - [Trang 8](#)

Kinh nghiệm phòng trị bệnh vàng lá thối rễ trên cây bưởi năm roi - [Trang 8](#)

Một số kinh nghiệm Phòng trị bệnh than vàng hại lúa - [Trang 9-10](#)

Thông tin một số bệnh trên lúa và phương pháp phòng trị - [Trang 10](#)

Một số kinh nghiệm thực hiện thử nghiệm năm 2011 tại 5 tỉnh tham gia Chương trình PAEX - [Trang 11-15](#)

Câu lạc bộ PTĐ và lập kế hoạch khuyến nông dựa theo nhu cầu - [Trang 16](#)

Thành quả

hoạt động Chương trình PAEX năm 2011
(tiếp theo và hết)

Đội ngũ giảng viên khuyến nông đã tổ chức được 45 lớp đào tạo lại với sự tham gia của 925 học viên.

84 chuyến tham quan trước thử nghiệm được thực hiện. 145 thử nghiệm được thực hiện ở các Câu lạc bộ nông dân với sự hướng dẫn kỹ thuật của cán bộ khuyến nông. Một số CLB hợp tác với các doanh nghiệp trong quá trình thực hiện thử nghiệm của CLB. Phần lớn các CLB đều có quỹ hoạt động hoặc quỹ tiết kiệm-tín dụng. Tính đến cuối năm 2011, tổng số tiền tiết kiệm của các CLB nông dân ước tính là 873.777.050 đồng.

Với sự cộng tác chặt chẽ của các chuyên gia, cán bộ Viện Khoa học Kỹ thuật Nông nghiệp Miền nam và Khoa Phát triển Nông thôn (Trường Đại học Cần Thơ), lãnh đạo và cán bộ hệ thống khuyến nông, các tổ chức đoàn thể của năm tỉnh, Chương trình PAEX đã thực hiện kế hoạch năm 2011 thành công và sẵn sàng cho việc thực hiện kế hoạch năm 2012.

Tập huấn Phương pháp khuyến nông có sự tham gia tại Hậu Giang

Hội thảo kế hoạch phối hợp giữa khuyến nông và hội đoàn trong việc hỗ trợ nông dân các hoạt động khuyến nông tại Hậu Giang

Người Thuyền trưởng Câu lạc bộ An Lợi

Tôi chưa có dịp về thăm câu lạc bộ (CLB) của chú, nhưng tôi biết chú rất nhiều qua các lớp huấn luyện dành cho CLB, qua các cuộc hội họp mà dự án PAEX tổ chức. Ấn tượng đầu tiên về chú là một người chất phát, hiền và rất vui tính đó là chú Châu An, chủ nhiệm CLB An Lợi, xã Châu Lăng, huyện Tri Tôn, tỉnh An Giang.

Được biết CLB An Lợi là một trong 12 CLB của An Giang tham gia dự án PAEX, điều đặc biệt ở CLB

này là tất cả thành viên đều là người dân tộc Khmer. Trước năm 2010 số thành viên CLB là 25 người, đến nay số thành viên đã tăng lên 37 người, hoạt động chủ yếu là sản xuất lúa. Với diện tích đất tự nhiên 392 ha, nhưng đất sản xuất được chỉ có 52 ha, trong đó đất lúa ruộng trên 50 ha, còn lại 02 ha sản xuất hoa màu. Bên cạnh đó, nhiều mô hình chăn nuôi đã mang lại hiệu quả cao như chăn nuôi gà ta thả vườn, vịt, bò và đời sống của nhiều thành viên đã khá lên.

(xem tiếp trang 3)

KS Phạm Thị Như
Trạm Khuyến Nông Châu Thành, tỉnh An Giang
Giảng viên khuyến nông nông cốt PAEX

Chú An tâm sự khi mới được tin nhiệm vào vai trò chủ nhiệm tại CLB chú rất lo lắng, không biết lẽ nào CLB đi theo hướng nào, vì toàn CLB chỉ một vài thành viên nói được tiếng việt, khó tiếp cận được khoa học kỹ thuật mới do đó năng suất lúa mang lại chưa cao. Chú cho biết sự thay đổi bắt đầu khi CLB tham gia vào dự án, sau khi được tham dự nhiều lớp huấn luyện về phương pháp khuyến nông có sự tham gia - PTĐ, các lớp quản lý điều hành CLB đến nay ban chủ nhiệm (BCN) đã tự tin truyền đạt lại kiến thức cho các thành viên còn lại và sự vận hành của CLB đã tốt hơn trước rất nhiều”

Cụ thể, qua tìm hiểu khó khăn tại CLB trong sản xuất làm sao chuyển dịch giống cây trồng vật nuôi mang lại hiệu quả cao, nhiều mô hình mới được thực hiện tại CLB như trồng ổi không hạt, chăn nuôi bò sinh sản, trình diễn các giống lúa mới có năng suất cao, kỹ thuật nuôi cấy nấm xanh trong phòng trừ rầy nâu... Đặc biệt, sau chuyến tham quan

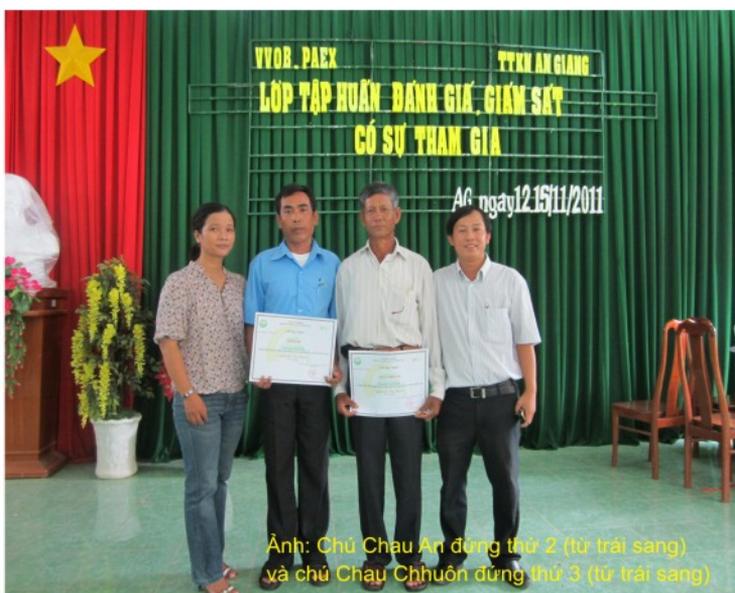
CLB Đồng Tâm ở tỉnh Sóc Trăng học tập về cách xây dựng quỹ cho CLB, chú và chú Chau Chhuôn (phó chủ nhiệm) cùng một vài thành viên đã ngồi lại rút kinh nghiệm từ chuyến đi và đề ra kế hoạch phải thực hiện bằng được việc xây dựng quỹ cho CLB. Nói là làm, qua cuộc họp lệ tháng với kế hoạch đề ra từ BCN các thành viên đều hưởng ứng, với sự đóng góp mỗi quý 100.000đ trên một thành viên, đến nay CLB đã xây dựng được nguồn quỹ với tổng số vốn 16 triệu đồng, với nguồn vốn này CLB đã cho các thành viên hỏi xoay vòng, mỗi đợt giải ngân 07 cho hộ, sau vụ mùa sản xuất số quỹ đó được hoàn lại cho CLB và luân phiên tiếp cho các thành viên khác.

Ngoài các hoạt động hỗ trợ từ dự án, CLB còn được sự quan tâm của các ngành, các cấp tại địa

phương, chú An cho biết thêm hiện nay CLB được hỗ trợ 1 bộ máy vi tính có cài đặt internet từ Hội nông dân tỉnh, qua đây nhiều thành viên đã truy cập được mạng và học hỏi, tìm hiểu được nhiều thông tin về khoa học phục vụ sản xuất. Mô hình hỗ trợ cho nông dân của công ty Mappacific, công ty đã đầu tư vốn 1,5 triệu đồng/ hộ không hoàn lại và trong năm 2011 CLB có 04 thành viên tham gia chương trình này. Thấy được sự hoạt động hiệu quả từ CLB mang lại, đến nay nhiều hộ dân ở địa

phương mong muốn xin đăng ký tham gia vào CLB.

Theo anh Võ Thanh Mạnh, cán bộ Trung Tâm Khuyến Nông An Giang, là người thường xuyên đến thăm CLB Châu Lăng, anh cho biết sự thay đổi rất lớn từ CLB này, so với lúc mới tham gia dự án các thành viên của CLB rất e ngại, ít phát biểu, thậm chí vốn từ ngữ tiếng việt chưa được tốt lắm, nhưng qua nhiều lớp huấn luyện các thành viên CLB đã nỗ lực rất lớn, nhất là 2 chú Chau An và

Ảnh: Chú Chau An đứng thứ 2 (từ trái sang) và chú Chau Chhuôn đứng thứ 3 (từ trái sang)

Người Thuyền trưởng Câu lạc bộ An Lợi

(tiếp theo và hết)

Chau Chhuôn thường phát biểu và đóng ý kiến hay cho lớp. Kinh nghiệm quản lý và điều hành tại CLB của BCN rất tốt, các chú có sự chuẩn bị rất kỹ cho các buổi họp hội, luôn lắng nghe những phát biểu của các thành viên và tìm hướng giải quyết khó khăn của CLB.

Tôi vẫn không quên lời mời chân thành của chú, nếu có dịp về Tri Tôn nhớ ghé thăm CLB của chú, để tận mắt thấy được những gì chú nói. Hy vọng với những gì đã đạt được, CLB Châu Lăng luôn là nơi để các thành viên cũng như người dân quanh vùng đến học tập chia sẻ kinh nghiệm. Xin chúc chú Chau An và ban chủ nhiệm CLB Châu Lăng luôn tìm hướng đi đúng, dẫn dắt CLB ngày càng phát triển! 💧

Tiến trình phát triển từ Câu lạc bộ lên Hợp tác xã

Câu lạc bộ nông dân Vĩnh Trạch,
huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang

ThS. Lữ Thị Kim Dung
Trạm KNKN huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang
Giảng viên nông cốt ToT - Chương trình PAEX

1 Giới thiệu

Năm 1995, trên nền tảng các lớp tập huấn IPM, quản lý Câu lạc bộ (CLB) và các lớp kỹ thuật về chăn nuôi, trồng trọt, CLB Vĩnh Trạch được thành lập với 35 thành viên vào tháng 9/1995. CLB chủ yếu sản xuất lúa ngang và chăn nuôi là nguồn thu phụ. Dù thành viên CLB đã tích cực tăng gia sản xuất nhưng kinh tế gia đình vẫn không tốt hơn nhiều. Năm 11/2003, CLB được tham gia tập huấn lớp kỹ năng chọn tạo giống lúa do TTKN An Giang kết hợp với Viện NC PT ĐBSCL, từ lớp tập huấn này CLB đã nung nấu suy nghĩ:

“Vĩnh Trạch đất hẹp người đông

Không sản xuất giống khó mong đời”.

Tháng 11/2004, CLB đã thành lập tổ sản xuất giống với 24 thành viên. Qua các lớp tập huấn nên BCN (gồm 3 thành viên, 1 chủ nhiệm và 2 phó chủ nhiệm) đã tổ chức điều hành CLB hoạt động chia sẻ thông tin, kinh nghiệm sản xuất tốt. Nhưng bước đầu sản xuất giống CLB gặp nhiều khó khăn:

- Sản xuất phải tuân thủ nghiêm ngặt quy trình kỹ thuật, chi phí đầu tư cao, đòi hỏi cao về năng lực người sản xuất, đôi khi cũng phải chấp nhận thua thiệt về năng suất;
- Lúa giống sản xuất ra phải bán bằng giá lúa ngang do chưa có thị trường đầu ra cho sản phẩm; loại giống sản xuất ra không đáp ứng yêu cầu của thị trường.

2 Tiến trình phát triển thành Hợp tác xã

Để khắc phục được khó khăn trong quá trình sản xuất và tiêu thụ, theo những kinh nghiệm và kiến thức học được từ tập huấn và báo đài, BCN CLB đã quyết tâm sản xuất theo hướng lấy chất lượng làm uy tín lâu dài và tiến dần đến cơ giới hóa trong sản xuất nhằm đảm bảo đầu ra cho sản xuất lúa giống mới thật sự bền vững. Giữ chất lượng lúa giống được CN CLB phân tích rõ ưu và khuyến khích cho các thành viên nên dù vào thời điểm lúa giống không đủ cung nhưng các thành viên CLB không giao lúa giống không đạt chất lượng cho khách hàng.

Một giải pháp được CN CLB chia sẻ: “phải tham gia các hoạt động tổ chức hội nghị, tích cực học tập để nắm vững tiến bộ khoa học kỹ thuật để trở thành nông dân tích cực ngành nông nghiệp. Trên cơ sở đó, chính quyền sẽ tạo điều kiện cho CLB phát triển. Một câu châm ngôn được CN CLB rất tâm huyết, mang tính quyết định cho sản xuất: **“nông dân muốn làm giàu từ nông nghiệp phải làm từ cái đầu nhiều hơn đôi tay”**. Đến năm 2003, uy tín CLB đã đi vào lòng của dân nông nghiệp và lúa giống của CLB vụ sau bán nhiều hơn vụ trước, đời sống các thành viên CLB đã tốt hơn.

Nỗi lo về việc tìm đầu ra được giải quyết, nhưng ban chủ nhiệm cũng như các thành viên CLB rất xót xa khi đứng nhìn hạt lúa do mồ hôi nước mắt và tâm huyết của mình “chui” vào bao của các công ty và mang tên các công ty đó. Đó là lý do thúc đẩy CLB mạnh dạn tiến lên xây dựng CLB thành HTX từ tháng 8/2009, đây là niềm hy vọng để tạo được thương hiệu cho hạt lúa của CLB.

HTX là sự kết hợp giữa tổ giống và tổ dịch vụ bơm tiêu nước, hiện nay HTX có 36 xã viên với 1.461 cổ phần, nguồn vốn HTX hơn 1,7 tỷ đồng.

(xem tiếp trang 5)

Tiến trình phát triển

từ Câu lạc bộ lên Hợp tác xã

Câu lạc bộ Vĩnh Trạch tham gia hội thi Câu lạc bộ khuyến nông có sự tham gia tỉnh An Giang năm 2010

(tiếp theo trang 4 và hết)

Với nguồn vốn này, HTX đang tham gia sản xuất, kinh doanh lúa giống, dịch vụ bơm tiêu và cung ứng vật tư nông nghiệp. Các dịch vụ trên giúp các xã viên giảm được chi phí trong sản xuất. Trong vụ Đông xuân 2011, lúa giống từ các xã viên sản xuất đã được bán qua thương hiệu của HTX, từ đây lợi nhuận được mang lại cho CLB cao hơn trước rất nhiều.

Hướng tới HTX sẽ phát triển tín dụng nội bộ, mở rộng qui mô hoạt động giúp nông dân, đoàn thể, tương trợ, hợp tác vươn lên làm giàu chính đáng, đưa nông nghiệp ngày càng phát triển theo hướng công nghiệp hóa - hiện đại hóa.

3 Kết luận và kiến nghị

Nhờ tinh thần đoàn kết và nhất trí cao của các thành viên trong CLB cũng như năng lực và “cái tâm, cái đức” trong lãnh đạo và điều hành CLB của BCN, CLB nông dân Vĩnh Trạch đã thực sự vươn lên và phát triển ngày càng đa dạng và bền vững.

Để làm được điều này, CLB và các CBKN của huyện Thoại Sơn nói riêng và tỉnh An Giang nói chung có những đề xuất sau nhằm giúp cho các CLB khác trong và ngoài dự án PAEX có được cái nhìn tổng quan cũng như những kinh nghiệm trong quá trình phát triển:

- Đoàn kết thống nhất cao về định hướng phát triển của CLB;
- Năng lực lãnh đạo và “cái tâm, cái đức” trong lãnh đạo điều hành CLB là hết sức quan trọng;
- Nhiệt tình tham gia các hoạt động của các công ty cũng như khuyến nông địa phương để trao đổi và học tập những khoa học kỹ thuật mới và những kinh nghiệm, định hướng trong phát triển CLB;
- Phải biết tạo nên thế mạnh của CLB về một lĩnh vực chuyên biệt nhằm tạo tiền đề cho phát triển và thu hút sự quan tâm từ các ban ngành của địa phương;
- Phải biết tự đặt ra các câu hỏi “tại sao” và tìm giải pháp để giải quyết vấn đề hiện tại.
- Phải biết “tự thân vận động” và không trông chờ vào sự giúp đỡ từ bên ngoài nếu như tự bản thân có thể giải quyết vấn đề này.

Phương pháp khuyến nông tại An Giang

ThS. Lữ Thị Kim Dung
Trạm Khuyến nông-Khuyến ngư huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang
Giảng viên nông cốt ToT - Chương trình PAEX

Học viên thực hành sử dụng công cụ ma trận trong lớp quản lý tổ nhóm chăn nuôi.
Ảnh: Lữ Thị Kim Dung

Phong trào khuyến nông có sự tham gia đang dần đi vào các chương trình huấn luyện nông dân tại địa phương An Giang.

Cho đến nay các chương trình huấn luyện nâng cao năng lực cho nông dân ngày được cải thiện tốt hơn, giúp nông dân dễ hiểu và tiếp thu tốt hơn. Từ việc nông dân tham gia huấn luyện chỉ ngồi nghe lý thuyết các thông tin khoa học, gây sự nhàm chán và khó nhớ, khó hiểu cho nông dân, thì từ năm 2000 nông dân được giới thiệu phương pháp “học đi đôi với hành” các lớp FFS thực hành tại đồng ruộng. Ông Ngô Văn Bảy – một trong những học viên đầu tiên tham dự lớp – cho biết “cấy và chăm sóc lúa là việc bình thường phải làm nhưng khi đến lớp được thực hành cùng giảng viên và bạn học thì rất thú vị và giúp học viên nhớ lâu hơn và rõ hơn những gì được học. Trước đây đâu có chuyện cấy một tép hay kéo hàng 10kg/công, và nông dân chúng tôi cũng chưa dám bỏ ruộng 40 ngày đầu không phun thuốc trừ sâu, nhưng khi được thực hành trên ruộng thử nghiệm chúng tôi đã dám ứng dụng trên ruộng nhà”. Để nông dân tự thực hành những gì đã học trong lý thuyết là cách giúp nông dân mạnh dạn ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào đồng ruộng.

Tuy nhiên với phương pháp trên trong những giờ lý thuyết vẫn còn gây nhàm chán cho học viên. Để hiệu quả khuyến nông đạt cao hơn thông qua chương trình khuyến nông có sự tham gia (PAEX) cán bộ và chủ nhiệm 12 Câu lạc bộ (CLB) tham gia dự án của An Giang đã được đào tạo các phương pháp và kỹ năng sử dụng phương pháp phát triển kỹ thuật có sự tham gia (PTD) và quản lý điều hành câu lạc bộ khuyến nông có sự tham gia vào các buổi họp CLB, bài huấn luyện cho nông dân. Ông Trần Hoàng Minh – chủ nhiệm CLB Vĩnh Trạch – cho biết “trước đây khi muốn truyền đạt thông tin tôi vừa họp hay vừa được tập huấn cho các thành viên trong CLB tôi chỉ biết kể lại những gì đã nghe, đã học. Nhưng nay đã khác, tôi đã sử dụng phương pháp động não, đặt câu hỏi mở, để khuyến khích sự tham gia của các thành viên. Dùng các công cụ so sánh cặp, phỏng vấn bán cấu trúc, ma trận, vv chọn các mô hình thử nghiệm và tôi nhận được sự đồng thuận cao trong thành viên.”

Huấn luyện trong khuyến nông có sự tham gia không chỉ chú trọng vào nội dung đáp ứng nhu cầu người học mà cần quan tâm đến phương pháp truyền tải sao cho phù hợp và hướng dẫn nông dân theo hướng vòng tròn trải nghiệm (1. tạo hứng thú, 2. trải nghiệm, 3. rút ra bài học kinh nghiệm, 4. áp dụng).

Nhân giống lúa cộng đồng

– cách làm hiệu quả tại Tổ hợp tác tham gia Chương trình Paex

KS. Trần Trang Nhã

Trạm khuyến nông huyện Thạnh Trị, tỉnh Sóc Trăng
Giảng viên khuyến nông nông cốt Chương trình PAEX

Hiện nay, theo ghi nhận của ngành chuyên môn ở Đồng bằng sông Cửu Long và cả nước việc sản xuất lúa giống tại chỗ mới chỉ đáp ứng một phần ba hoặc một nửa nhu cầu của nông dân. Trong khi đó, việc sản xuất lúa của nông dân hiện nay đã tiến bộ rất nhiều về giống và kỹ thuật, riêng huyện Thạnh Trị hiện nay theo báo cáo của ngành nông nghiệp có hơn 90% nông dân sử dụng giống theo khuyến cáo.

Từ những cơ sở như trên, xác định được nhu cầu rất lớn về giống của địa phương, thêm vào đó được sự hỗ trợ kinh phí của dự án PAEX, Trung tâm khuyến nông tỉnh Sóc Trăng mạnh dạn đầu tư vào mô hình nhân giống lúa tại cộng đồng - đây là cách làm bước đầu cho thấy khá hiệu quả và rất đáng nhân rộng.

Mô hình nhân giống tại Tổ hợp tác (THT) khởi nguồn từ năm 2010, thông qua lớp Kỹ năng sản xuất giống lúa cộng đồng và sự hỗ trợ của dự án PAEX. Đến năm 2012, mô hình này bắt đầu phát triển và được nhiều thành viên tham

gia. Từ đó, đã có nhiều thành viên sản xuất lúa giống cung cấp cho nhu cầu tại địa phương với giá cả phù hợp.

Ông Sơn Thanh Phong, - Tổ trưởng THT ấp Kiết Lập B xã Lâm Tân, huyện Thạnh Trị cho biết: “*Hiện THT có 39 thành viên trong đó 100% thành viên là người dân tộc Khmer, trình độ học vấn không cao nên việc vận động thành viên tham gia sản xuất giống là rất khó khăn với lý do chủ yếu là tập quán sản xuất. Từ khi được dự án PAEX và Trạm khuyến nông huyện tập huấn và thực hiện các thử nghiệm thì trong thành viên thấy rõ được làm lúa giống cho năng suất cao hơn, hạt lúa sáng chắc hơn, lợi nhuận cũng tốt hơn so với làm lúa hàng hóa.*”

Hoạt động sản xuất và cung cấp giống ở THT hiện đang tốt dần lên cả về số lượng và chất lượng. Năm 2010, diện tích sản xuất giống của tổ là 2 ha và có 4 thành viên tham gia sản xuất. Đến nay, đã có hơn 30 ha và có 10 thành viên tham gia sản xuất, mỗi năm cung ứng cho địa phương khoảng 100 tấn đạt chất lượng, với giá bán thấp hơn thị trường từ 10% - 20%.

Trạm Khuyến nông huyện nhận xét: “*THT ấp Kiết Lập B thuộc khu vực đất vùng cao, rất thích hợp cho công tác nhân giống lúa và nhiều thành viên có quyết tâm cao nên trạm đã triển khai lớp huấn luyện, thử nghiệm qua đó nông dân tự cung cấp giống trao đổi với nhau. Khi hiệu quả ngày càng cao thì mô hình đã mở ra không chỉ tại THT ấp Kiết Lập B mà hiện nay hầu như xã nào cũng có THT sản xuất giống. Qua đó, giúp rất nhiều trong công tác xã hội hóa công tác giống trên địa bàn huyện, góp phần nâng cao lợi nhuận cho nông dân.*”

Theo tính toán của bà con nông dân, mỗi ha sản xuất lúa giống, lợi nhuận thu được từ 15 – 30 triệu đồng, cao hơn từ 5 -10 triệu đồng so với sản xuất lúa hàng hóa. Giá bán lúa giống của nông dân cũng thấp hơn các đơn vị khác từ 1.500-2.000đ/kg.

Từ những kết quả đã đạt được tổ hợp tác sẽ tiếp tục phát triển mô hình này nhằm tăng hiệu quả kinh tế cho thành viên, tăng giá trị sản xuất nông nghiệp, góp phần đẩy mạnh phong trào xã hội hóa về giống. đây là mô hình hợp tác cho thấy hiệu quả và có thể nhân rộng ●

Tham quan ruộng sản xuất lúa giống tại THT ấp Kiết Lập B xã Lâm Tân- Thạnh Trị

Một trong những cây trồng chủ lực của huyện Châu Thành là cây bưởi năm roi. Đây là loại cây trồng có giá trị kinh tế cao. Tuy nhiên, hiện nay bệnh vàng lá thối rễ đã làm ảnh hưởng rất nghiêm trọng đến các vườn bưởi chuyên canh làm cho các nhà vườn rất lo ngại, thậm chí nhiều nhà vườn phải đồn bỏ do không biết cách phòng ngừa ngay từ đầu.

Kinh nghiệm phòng trị bệnh vàng lá thối rễ trên cây bưởi năm roi
KS. Lê Minh Luân
Trạm KN-KN Châu Thành

Nhằm giúp cho bà con nhận biết và phòng trừ tốt bệnh vàng lá thối rễ cây bưởi nói riêng và cây có múi nói chung; Xin giới thiệu với bà con một số kinh nghiệm để phòng trị bệnh vàng lá thối rễ như sau:

Bệnh vàng lá thối rễ do nấm *Fusarium solani* gây ra. Nấm bệnh lưu tồn trong đất gây hại vùng rễ, nhất là ở các chân đất thoát nước kém sau mùa mưa lũ.

Triệu chứng: Lá bị vàng cả phiến lá và gân lá (khác triệu chứng của bệnh vàng lá greening lá vàng nhưng gân vẫn còn xanh), có thể vàng một vài nhánh hay trên toàn cây, ban đầu các lá già vàng trước sau đó đến các lá non.

Quan sát bộ rễ theo hình chiếu xuống của cành bị bệnh thì thường những rễ theo hướng này bị hư thối, đặc biệt rễ non bị thối và tuột khỏi vỏ, rễ mất khả năng hấp thu nước và dinh dưỡng để nuôi cây.

Bước 1: Kiểm tra triệu chứng, xác định cây bưởi bị bệnh vàng lá thối rễ.

Bước 2: Xới nhẹ gốc, cắt rễ bị hư thối và cành lá vàng loại bỏ ra khỏi vườn.

Bước 3: Tiến hành tưới thuốc trừ bệnh Ridomil Gol xung quanh gốc 1-2 lần cách nhau 5-7 ngày.

Bước 4: Bón vôi bột đều tán cây sau khi tưới thuốc lần cuối 5-7 ngày.

Bước 5: Tưới thuốc kích thích rễ Roots-2 sau khi bón vôi 5-7 ngày.

Bước 6: Bón phân hữu cơ có chủng nấm

Trichoderma sau khi tưới thuốc kích thích rễ 5 – 7 ngày, liều lượng 5 – 15 kg/gốc tùy tuổi cây.

Bước 7: Bón bổ sung phân DAP (18-46-0) cho cây sau khi thấy rễ phục hồi, đợt non phát triển. Có thể sử dụng các loại phân bón lá vi lượng phun khi cây có đợt non phát triển nhằm giúp cây sinh trưởng tốt hơn.

Kinh nghiệm phòng trị rong trên thân cây có múi
KS. Lê Minh Luân
Trạm KN-KN Châu Thành

Cây có múi nói chung là cây ăn trái chủ lực của huyện Châu Thành được trồng nhiều tại xã Phú Hữu, Phú Tân, thị trấn Mái Dầm và một số các xã còn lại. Là cây có giá trị kinh tế cao góp phần xoá đói giảm nghèo và khá giàu cho nông dân. Hiện nay, nông dân lạm dụng rất nhiều phân bón lá, thuốc kích thích sinh trưởng từ đó làm cho Rong phát triển, bám nhiều trên thân, lá gây ảnh hưởng đến sự quang hợp, sức sinh trưởng phát triển của cây.

Thời gian qua được Trạm Khuyến nông – Khuyến ngư Châu Thành kết hợp với một số nông dân tổ chức làm thử nghiệm xử lý thuốc phòng trị Rong trên cây bưởi năm roi và đã đạt hiệu quả khá cao. Xin giới thiệu với bà con một số kinh nghiệm để phòng trị Rong bám trên cây bưởi năm roi như sau:

Chọn cây có Rong bám, tiến hành phun hóa chất Clorin ở liều lượng từ 30 - 40 g/10 lít nước, phun 2 lần, mỗi lần cách nhau 7 – 10 ngày.

Lưu ý, tùy tỷ lệ rong bám trên cây và độ tuổi rong cũng như độ bám dày mỏng mà pha liều lượng clorin nhiều hay ít. Nên phun lúc sáng sớm hay chiều mát. Sau khi phun 5-7 ngày thấy rong chuyển màu tiến hành dùng vòi nước máy tưới mạnh để rửa sạch thân cây giúp cây quang hợp tốt hơn ■

Một số kinh nghiệm Phòng trị bệnh than vàng hại lúa

Câu lạc bộ khuyến nông Vĩnh Trạch
Vĩnh Trạch – Thoại Sơn – An Giang

Hình 1: Nấm bệnh than vàng

Bệnh than vàng hay còn gọi là bệnh trái lúa, do nấm *Ustilago virens* (Cook) Takahashi gây ra.

Bệnh gây hại nhiều ở ruộng thừa đạm ở giai đoạn sau.

1. Mô tả bệnh than vàng

Hạt nhiễm bệnh bị bao phủ bởi một bướu. Bướu lúc đầu nhỏ, nằm giữa hai vỏ trấu, sau đó lớn dần lên khoảng 1 cm hay lớn hơn và bao phủ cả hạt. Bướu hơi tròn, bên ngoài có màng bao nhẵn, có màu vàng. Khi bướu lớn dần, màng bao bị vỡ, bướu chuyển sang màu cam.

2. Quá trình phát triển và cách lan truyền bệnh

Cây lúa có thể bị nhiễm bệnh trong suốt quá trình tăng trưởng và đặc biệt là ở giai đoạn từ làm đòng đến trổ đều. Tuy nhiên, bệnh chỉ có thể được quan sát rõ trên đồng ruộng ở giai đoạn vào hạt, cong trái me đến khi thu hoạch.

Bệnh thường xuất hiện khi gặp điều kiện thời tiết thuận lợi như: mưa nhiều, độ ẩm không khí và nhiệt độ không khí cao. Hay trời có nhiều sương mù vào sáng sớm trong giai đoạn lúa trổ.

Đặc biệt, bệnh sẽ nhiễm nặng hơn ở những ruộng bón thừa đạm ở giai đoạn sau.

Hình 2: Bệnh phát triển ở giai đoạn lúa đang vào hạt

Hình 3: Lá lúa thừa đạm

3. Những thiệt hại do bệnh gây ra

Hình dạng hạt và phẩm chất gạo, quyết định lớn đến giá bán lúa thương phẩm. Nếu hạt bị nhiễm bệnh than vàng thì phẩm chất gạo bị giảm nghiêm trọng trong quá trình xay sát.

Lúa gạo có thể nhiễm các chất độc được sản sinh bởi nấm bệnh than vàng, có khả năng gây ngộ độc cho gia súc và người tiêu dùng các sản phẩm này.

3. Những thiệt hại do bệnh gây ra

Nấm bệnh lưu tồn trên hạt làm giảm tỷ lệ nảy mầm của hạt từ 30 đến 35% (IRRI, 2008) dẫn đến chất lượng lúa giống không đạt yêu cầu.

Hình 4: Nấm bệnh than vàng gây hại hạt lúa

Hình 5: Tỷ lệ nảy mầm của hạt bị giảm

4. Kinh nghiệm phòng trị bệnh

Sử dụng giống ít nhiễm bệnh: Thực tế vụ Đông xuân cho thấy giống OM 6976 nhiễm bệnh nặng hơn các giống khác, do đó ta nên thay đổi giống theo từng vụ.

Xử lý giống: Nên xử lý giống với nước ấm (3 sôi + 2 lạnh) trong 5 phút. Nên vệ sinh đồng ruộng ngay sau khi thu hoạch, cày và xới kỹ có thời gian phơi đất.

Bón phân cân đối: Chia làm nhiều lần bón phân, nên bón cân đối, không phun phân bón lá có đạm lúc lúa trở đều.

Sử dụng thuốc hóa học: Khi cần thiết có thể phun thuốc trừ nấm có hoạt chất: propiconazol, Mancozeb... để hạn chế bệnh.

Hình 6: Ruộng lúa được bón phân cân đối

Thông tin một số bệnh trên lúa và phương pháp phòng trị

Phân hội giống cây trồng huyện Thoại Sơn
ĐC: Núi Sập - Thoại Sơn - An Giang
ĐT: 0763.710245; 0762.246974
Email: phanhoigiongthoaison@gmail.com

- Ngộ độc hữu cơ:** Những ruộng xuống giống ngay sau thu hoạch, rơm rạ chưa kịp phân hủy, tưới tiêu không hợp lý, khả năng ngộ độc hữu cơ rất cao.
Biện pháp xử lý: Làm đất kỹ, đánh rãnh tốt, bón lót vôi và lân sớm, điều tiết nước hợp lý.
- Sâu cuốn lá:** Những ruộng thừa đạm kết hợp với sạ dày là nguyên nhân thu hút bướm hoặc sử dụng thuốc trị bù lạch đầu vụ. Sâu cuốn lá gây hại ở ngưỡng trên 20 con/m² ở giai đoạn đồng trở làm giảm năng suất.
Biện pháp xử lý: Sạ vừa phải, bón phân cân đối, tránh để khô nước, hạn chế thuốc trừ sâu nhóm cúc ở giai đoạn đầu để bảo vệ thiên địch.
- Bệnh cháy bìa lá:** Do giống nhiễm, bón thừa đạm, thường gây hại vào mùa mưa, giai đoạn gây hại từ trở đến chín do vi khuẩn. Các giống thường nhiễm như: Jasmine 85, OM4900, OM2517, VDD20.
Biện pháp xử lý: Chọn giống kháng, bón phân cân đối, thăm đồng thường xuyên, sử dụng thuốc theo 4 đúng, dùng giống kháng tương đối như: OM6976, OM5464, OM1490.

An Giang

PAEX

Một số kinh nghiệm thực hiện thử nghiệm năm 2011

(Hội thảo tổng kết thử nghiệm của các Câu lạc bộ tham gia Chương trình PAEX năm 2011)

Câu lạc bộ KN An Thạnh

Mô hình nuôi lươn

Chọn nguồn giống lươn là khâu quan trọng, thời điểm nuôi phải có nhiều thức ăn tự nhiên mới có lãi nhiều và thời điểm bán phải đúng vào các dịp Lễ hoặc Tết. Mô hình đã kết thúc, lợi nhuận 16 triệu đồng/30 m², 50 kg lươn giống. Phù hợp với tình hình và nhu cầu thực tế của địa phương.

Câu lạc bộ KN Phú Hữu

Trồng dưa hấu trước lũ

Cần nắm vững kỹ thuật canh tác và phòng trừ sâu bệnh, kết hợp bán dưa hấu non (nấu canh) lúc tủa trái sẽ tăng lợi nhuận. Tận dụng khoảng thời gian trồng sau khi thu hoạch đến khi thời gian lũ về.

Cổng thông tin
Nông nghiệp An Giang:

www.angiang.gov.vn

Câu lạc bộ KN Vĩnh Lợi

Nuôi ba ba sinh sản

Mô hình chưa kết thúc dự định sẽ bán baba thịt vào tháng 5-6/2012. Đầu ra chưa ổn định (các quán ăn hiện nay mua rất ít), chủ hộ chuyển sang cho ấp trứng bán baba con, nhưng số lượng không nhiều. Lựa chọn cái và lớn nhỏ để tách ra là khâu quan trọng. Tận dụng công lao động bắt ốc bươu vàng.

Câu lạc bộ KN Thạnh Hưng

Ủ phân hữu cơ bằng nấm Trico

Mô hình đã kết thúc, nông dân sử dụng nguồn phân ủ này bón vào đất trồng màu rất hiệu quả. Hạn chế ô nhiễm môi trường từ phân bò và tăng thêm thu nhập. Giữ ẩm độ và đảo trộn phân khi ủ phân là khâu hết sức quan trọng.

Câu lạc bộ KN An Bình

Trồng hoa sinh thái

Mô hình đã kết thúc, giúp nông dân giảm 2-3 lần phun thuốc /vụ. Giúp nâng cao nhận thức bảo vệ thiên địch, giảm phun thuốc trừ sâu, bảo vệ môi trường.

Câu lạc bộ KN Kiến An

So sánh giống bầu

Giống bầu Trang Nông cho hiệu quả cao. Không trồng trên những đất đã trồng các họ dưa, bầu bí, cà ớt, giá cả rất bấp bênh.

Câu lạc bộ KN Tà Đảnh

Trồng nấm linh chi

Tăng hiệu quả kinh tế thông qua sử dụng đất trống quanh nhà và là mô hình mới có hiệu quả kinh tế cao nhưng đầu ra còn khó khăn.

Nuôi lươn trong bể bạt

Chọn con giống, thả giống và thay nước rất quan trọng. Ngoài ra địa điểm nuôi phải cần yên lặng.

So sánh giống cà

Giống cà tím trái tròn cho hiệu quả cao nhất, tuy nhiên chưa quen với người tiêu dùng.

Cải và hành

Không bón nhiều phân đạm. Phun kali hòa tan gần thu hoạch để hạn chế thối nhũn. Trồng vào mùa nước lũ cho lợi nhuận cao.

Câu lạc bộ KN Long Điền A

So sánh giống lúa

Mô hình đã kết thúc, giống lúa 6976 và 4218 được CLB bình chọn là phù hợp nhất. Cần phải thử nghiệm trên nhiều vụ và kết hợp số liệu khoa học mới đánh giá chính xác.

Câu lạc bộ KN Hội An

Nuôi cá rô đầu vuông

Chọn cơ sở có uy tín mua con giống, xử lý cá bằng nước muối trước khi thả và chọn thời điểm nuôi và bán là các khâu quan trọng.

Câu lạc bộ KN Châu Lăng

Trồng đậu phộng

Giống đậu phộng Vò rất phù hợp với địa phương. Nên bón vôi mới đạt năng suất cao. Cần làm cỏ kịp thời.

Xin vui lòng xem thêm kinh nghiệm chia sẻ kết quả thử nghiệm tại trang web VVOB Việt Nam:

www.vvob.be/vietnam/

PAEX Hậu Giang

Một số kinh nghiệm thực hiện thử nghiệm năm 2011

(Hội thảo tổng kết thử nghiệm của các Câu lạc bộ tham gia Chương trình PAEX năm 2011)

Câu lạc bộ nuôi trồng thủy sản Lung 18

Nuôi cá thát lát còm

Mật độ nuôi (cho ăn vổ) 4 -6 con/m². Cho ăn ngày 3 cử (thức ăn tươi sống + men tiêu hóa) Con giống > 80 cm/con, đồng cỡ.

Câu lạc bộ KN Khu vực 4

Nuôi cá thát lát còm

Chọn con giống khi thả nuôi phải mạnh, cá màu trắng (cỡ 100 cm/con). Điều kiện vào nuôi phải nước sạch và môi trường nước phải đảm bảo. Biết cách thức cho ăn và quản lý thức ăn, cách chăm sóc và phòng bệnh.

Câu lạc bộ Bào Môn

Nuôi cá thát lát còm

Chọn giống cá phải đồng đều > 10 cm. Chọn thời điểm nuôi thích hợp (tháng 6 -7). Quản lý tốt thức ăn. Phối trộn thức ăn 2 cá tạp + 1 thức ăn công nghiệp

Câu lạc bộ Láng Hầm

Sử dụng nilon bao quanh ruộng lúa hạn chế chuột

Quản lý chuột tốt trong canh tác lúa, tiết kiệm chi phí để nhân rộng. Bao ruộng vào giai đoạn lúa đẻ nhánh. Nên bao bằng cao su nilon.

Trang thông tin
Sở Nông nghiệp và Phát triển
Nông thôn tỉnh Hậu Giang:

www.sonongnghiep.haugiang.gov.vn

Câu lạc bộ KN Phú Trí A **Phòng trị nấm rong trên cây bưởi năm roi**

Xử lý Clorin ở liều lượng từ 30 – 40 g/10 lít nước thì kết quả tốt, chi phí thấp.

Phòng trị bệnh vàng lá thối rễ trên cây bưởi năm roi

Cây bị bệnh >20% nên cắt rễ bị bệnh. Cây có bệnh < 20% thì cắt cành, rễ bệnh, tưới thuốc trừ bệnh Ridomil, rải vôi bột, bón phân hữu cơ + trichoderma, bón phân DAP.

Câu lạc bộ Thủy sản 9A₂ **Nuôi cá linh ống trong ao**

Thời gian nuôi 6 – 7 tháng/con, trọng lượng 20 g/con. Thường xuyên kiểm tra khả năng phát triển của cá. Theo dõi pH môi trường hạn chế thay đổi.

Nuôi tôm càng xanh trên ruộng lúa

Thường xuyên kiểm tra hệ thống cống bọng, tránh gây thất thoát. Chọn con giống khỏe mạnh.

Câu lạc bộ Láng Hầm **Nuôi trăn thương phẩm**

Nên chọn mua con giống có kích cỡ lớn >300 g/con và đã biết ăn để tránh hao hụt. Chọn con giống da bóng mượt, lanh lẹ. Khi hút thuốc không nên đến chuồng nuôi trăn, trăn rất nhạy cảm với mùi thuốc lá. Khi tắm không nên xịt nước thẳng vào trăn, nước sẽ vào mũi gây bệnh hô hấp.

Câu lạc bộ Phụ nữ trồng mía **Chăn nuôi heo sinh sản hướng nạc**

Chọn con giống lai Land York, là giống có tập tính sinh sản nhiều và nuôi con khéo

Câu lạc bộ Cánh đồng mẫu **Chăn nuôi gà lôi**

Xây chuồng trại cao ráo
Trọng lượng >800 g/con.

Sóc Trăng

(Hội thảo tổng kết thử nghiệm của các Câu lạc bộ tham gia Chương trình PAEX năm 2011)

Câu lạc bộ Tam Sóc

Giống lúa mới (OM 6976, MTL 480)

Bước đầu nhận thấy 2 giống lúa mới có khả năng thích nghi và cho năng suất cao trên 900kg/công, lúa có màu đẹp, ít sâu bệnh.

Dưa leo màng phủ + nấm Trico

Qua việc ứng dụng tiến bộ kỹ thuật vào trong sản xuất cho thấy thử nghiệm đạt hiệu quả hơn vì năng suất cao hơn do thời gian thu hoạch kéo dài, ít bệnh và không tốn công làm cỏ. Lãi >9triệu đồng/công.

Câu lạc bộ An Thạnh 2

Giống mía mới (K95-84)

Hiện mía được >6 tháng, phát triển tốt. Năng suất dự kiến 12 tấn/công. Giống mía được nhiều nông dân đặt mua làm hom giống.

Câu lạc bộ Đồng Tâm

Giống mới (OM 6976, OM 1040)

Hiện lúa được 70 ngày, bước đầu khá thích nghi với địa phương, phát triển tốt, tuy nhiên giống OM 6976 hơi nhiễm đạo ôn và cháy lá.

Câu lạc bộ Bung Chùm

Giống mới (OM 576)

Lúa hiện được 45 ngày, phát triển tốt, thích nghi với đất địa phương

Câu lạc bộ Hòa Phú

Giống lúa chịu mặn (OM 5629, OM 7347)

Hiện lúa đang chuẩn bị gặt, chịu mặn tốt, tuy nhiên giống OM7347 hơi nhẹ phân, dễ nhiễm cháy lá. Giống lúa thích nghi với vùng tôm lúa.

Chương trình khuyến nông có sự tham gia - PAEX-VVOB

Một số kinh nghiệm thực hiện thử nghiệm năm 2011

Câu lạc bộ Giồng Cát

Nhân giống lúa mới (OM 5451><IR 504)

Tại thời điểm lúa 70 ngày thấy giống nở buội khá, cứng cây, tỉ lệ nhiễm sâu bệnh thấp. Khá thích nghi với vùng đất thử nghiệm. Năng suất dự kiến >6 tấn/ha.

Câu lạc bộ Kiết Lập B

Màu dưới chân ruộng (dưa hấu)

Màu đã thu hoạch, Năng suất: 2,5-3 tấn/công, hòa vốn (do thời tiết bất lợi ảnh hưởng đến sinh trưởng của cây, dẫn đến năng suất thấp). Hiện lúa đã thu hoạch. Năng suất 6,5 tấn/ha.

Giống lúa mới (MTL 648, OM 6904)

Hiện giống MTL 648 đã được thành viên trong và ngoài CLB đặt mua hết về sản xuất giống cho vụ tiếp theo.

Câu lạc bộ Kiết Lợi

Nhân giống lúa (OM 8232)

Lúa >70 ngày, phát triển tốt, thích nghi đất địa phương. Năng suất dự kiến 6 tấn/ha, sẽ được trao đổi giống cho thành viên trong và ngoài CLB. Thử nghiệm được nông dân giữ giống nhân rộng trong ngoài CLB.

Câu lạc bộ An Nghiệp

Giống lúa mới (OM 5976, MTL 648)

Qua thử nghiệm 2 giống lúa mới thấy khá thích nghi với vùng đất địa phương; giống OM 5976 có thời gian sinh trưởng 85 ngày, năng suất 800/1000m², giống MTL 648 có thời gian sinh trưởng 94 ngày, năng suất 724kg/1000m².

Câu lạc bộ Vĩnh Đồng

Giống lúa mới (CT2)

Do mùa vụ nên lúa mới sạ được 25 ngày, hiện lúa đang phát triển tốt.

Câu lạc bộ Gia đình nông dân phát triển bền vững

Giống lúa mới (OM 6976)

Lúa chuẩn bị thu hoạch. Năng suất dự kiến 8 tấn/ha, giống nhiễm đạo ôn.

Trang thông tin Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn tỉnh Sóc Trăng:

www.nongnghiepsoctrang.gov.vn

Bình Phước

Một số kinh nghiệm thực hiện thử nghiệm năm 2011

(Hội thảo tổng kết thử nghiệm của các Câu lạc bộ tham gia Chương trình PAEX năm 2011)

Câu lạc bộ Ấp 3, Đồng Xoài

Sử dụng nấm Trichoderma trong phòng trị nấm bệnh trên vườn cao su khai thác

Trong quá trình chăm sóc cây cao su nên bón phân và sử dụng chế phẩm đúng thời gian và thời vụ. Khi kết hợp giữa phân bón và chế phẩm trichoderma thì sẽ hạn chế được nấm bệnh nhiều hơn, cây khỏe hơn và cho năng suất sẽ cao hơn.

Câu lạc bộ ấp 8, Tân Lập, Đồng Phú

Nuôi dê cỏ sinh sản

Là loại dê nuôi ít tốn thức ăn mang lại hiệu quả, tận dụng được nguồn thức ăn tại nhà. Đây là thử nghiệm mang lại hiệu quả cao đối với nông dân. CLB dự kiến sẽ nhân rộng và tổ chức hội thảo chia sẻ cho các CLB khác và bà con trong xã. Ngoài các loại thức ăn như cỏ, rau xanh cần bổ sung một số khoáng chất giúp dê phát triển tốt hơn.

Nuôi gà ta thả vườn

Chú ý khâu phòng trừ dịch bệnh, tiêm đầy đủ vắc xin ngay ban đầu.

Câu lạc bộ ấp Tranh 3, Chơn Thành Áp dụng quy trình chăm sóc và phòng trừ bệnh hại trên cây tiêu Giải pháp: Đồng đỏ + Phytocide 50WP + Carbosan 25 EC

Cây tiêu xanh tốt và cho ra hoa đồng đều, nhiều hơn. Số lượng cây bị bệnh giảm nhiều.

So sánh năng suất 2 giống lúa OM 50424 và giống lúa địa phương

Giống lúa OM50424 đã mang lại kết quả cao. Năng suất cao, cơm ngon, thời gian thu hoạch ngắn hơn và tập trung hơn.

Câu lạc bộ thôn 5, Long Hưng, Bù Gia Mập

Phân chuyên dùng cho cây cao su thời kỳ kiến thiết cơ bản (KTCB)

Sử dụng phân hữu cơ vi sinh Trichomix bón cho cây cao su thời kỳ KTCB giúp vòng thân cao su phát triển tốt. Đất tơi xốp hơn, cây xanh tốt hơn so với bón phân hoá học.

Câu lạc bộ Đak Xuyên, Bù Đẳng Phòng chống bệnh khô bông & rụng trái trên cây điều

Sử dụng thuốc Carban 50SC, Cyperan 5ec, Phân bón lá atonik+ bortrac + GA3 giúp cây ra hoa đồng loạt, bông dài, không bị sâu róm phá hoại, không thấy bệnh thán thư xuất hiện. Sau khi thu hoạch cần vệ sinh vườn, cắt tỉa cành sâu bệnh, bón đầy đủ dinh dưỡng cho điều tập trung ra hoa đồng loạt vào vụ sau.

Câu lạc bộ Thôn 5, Thiện Hưng, Bù Đốp

Tưới tiêu bằng hệ thống bán tự động trên cây tiêu

Đối với cách tưới bán tự động, người nông dân chủ động được thời gian tưới. Tiết kiệm được nhiều công lao động, tiết kiệm được lượng nước tưới, tiết kiệm được chi phí nhiên liệu cũng như chi phí tiền điện.

Cần thường xuyên kiểm tra van bơm để tránh bị đất lấp, vệ sinh đường ống nước để lượng nước tưới đều.

Câu lạc bộ ấp Bàu Lùng, Hớn Quản

Thử nghiệm máy áp trứng

Máy áp trứng cung cấp số lượng lớn gà con, thuận tiện, dễ dùng giữa vaccin.

Bước đầu máy áp trứng cho thấy hiệu quả với số lượng lớn trứng ấp cùng lúc để đáp ứng nhu cầu gà con ngày một tăng trên thị trường hiện nay. Máy áp trứng dễ quản lý và vận hành. Theo dõi nhiệt độ thường xuyên để có biện pháp điều chỉnh kịp thời. Theo dõi việc đảo trứng của máy để tăng tối đa khả năng tiếp nhận nhiệt độ cho trứng ấp được đồng đều.

Câu lạc bộ ấp K54, Lộc Thiện, Lộc Ninh

Phòng trị bệnh tuyến trùng trên cây tiêu

Thử nghiệm đạt kết quả tốt, Thuốc ALIETT-80WP có khả năng phòng trừ tuyến trùng có hiệu quả trên cây tiêu. Khi sử dụng thuốc cần tuân thủ liều lượng và kỹ thuật phun, tránh lạm dụng thuốc, lãng phí và hiện tượng kháng thuốc.

Trang thông tin Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn tỉnh Bình Phước:

www.sonongnghiepbp.gov.vn

Bà Rịa-PAEX Vũng Tàu

Một số kinh nghiệm thực hiện thử nghiệm năm 2011

(Hội thảo tổng kết thử nghiệm của các
Câu lạc bộ tham gia Chương trình PAEX năm 2011)

Câu lạc bộ Hồ Tràm, Xuyên Mộc

Biện pháp phòng trừ bệnh trên cây họ

Lá họ ở lô thử nghiệm to, dày hơn và khả năng kháng sâu bệnh tốt hơn. Năng suất tăng 15% so với lô đối chứng. Chi phí sản xuất giảm 10% so với lô đối chứng. Bón phân phù hợp nhất là phân hữu cơ (phân chuồng). Xịt thuốc phòng bệnh để tránh hiện tượng bệnh xảy ra.

CLB An Nhứt, Long Điền

Sử dụng nấm Trichoderma phun lên rơm rạ để hạn chế ngộ độc hữu cơ trên cây lúa

Sử dụng nấm Trichoderma rải trong khi làm đất hoặc trước khi làm đất 1-3 ngày sẽ hạn chế ngộ độc hữu cơ và tạo được độ màu mỡ cho ruộng. Khi rải nên trộn vào nấm khoảng 2-4 kg phân ure để hạn chế bụi nấm.

Câu lạc bộ Tân Hòa, Đất Đỏ

Phòng trừ cỏ dại trên ruộng lúa bằng phân sinh học Quan Tum

Sau khi gieo từ 7-10 ngày, sử dụng phân quan tum bón với số lượng 10kg/0,1ha. Sau đó 01 ngày, tiến hành đắp nước cao 10 cm và giữ nước liên tục trong 10 ngày.

Phân quan tum diệt tốt các loại cỏ hòa bản (đuôi phụng, cỏ lồng vực). Còn riêng đối với nhóm cỏ lá rộng (chát, lát) cần phun lại thuốc diệt cỏ chuyên dụng lần 2 (sau 25 ngày).

Lúa không sử dụng phân quan tum, bón phân NPK 16-16-8 (10kg/sào), Nomin, quancin.

Câu lạc bộ Tài Lộc, Xuyên Mộc

Phòng ngừa dịch hại trên cây tiêu

Cần tăng cường xử lý nấm đối kháng, tuyến trùng 1-2 lần vào đầu và cuối mùa mưa. Cần đào mương thoát nước, chống úng cho vườn tiêu theo mô hình 4 ngang 8 dọc. Cần kịp thời rong, tỉa cành nhánh để đảm bảo vườn thông thoáng, đủ ánh sáng cho tiêu.

Câu lạc bộ An Nhứt, Long Điền.

So sánh hai giống lúa OM 4218 và giống OM 6677

Vụ mùa năm nay do thời tiết không thuận lợi, trong giai đoạn lúa trổ bị đợt áp thấp nhiệt đới, mưa nhiều, các hộ bón phân nhiều nên dẫn đến cháy bìa lá. Giống OM 6677 thân cây cao, lá dài, yếu cây, đẻ nhánh ít, dễ đổ ngã. Giống OM 6677 năng suất thấp hơn OM 4218 từ 400 – 500 kg/ha. Giống OM 6677 chất lượng gạo không ngon, bị bạc bụng, dễ gãy, thị trường không ưa chuộng. Giống OM 6677 không thích hợp với thổ nhưỡng và điều kiện sản xuất ở địa phương An Nhứt. Khi lúa làm đòng, nếu mưa nhiều, trời âm u, không nắng, sương đọng trên lá nhiều kéo dài thì không nên bón phân đạm nhiều, để dẫn đến cháy bìa lá do thừa đạm.

Câu lạc bộ ấp 1, Xuyên Mộc

So sánh hai giống lúa OM 4900 và OM 6162

So sánh giữa lô thử nghiệm và lô đối chứng thì lô thử nghiệm giống OM 4900 đạt năng suất cao 5,5 - 6 tấn/ha, trong khi giống OM 6162 đạt 5 - 5,5 tấn. Giống OM 4900 cây cứng hơn, đẻ nhánh nhiều hơn. Tỷ lệ hạt lép ít hơn, màu hạt sáng hơn. Nếu làm vụ mùa hay đông xuân nên làm giống OM 4900.

Câu lạc bộ ấp Tân Hòa, Đất Đỏ

Ủ phân hữu cơ

Qua thời gian thử nghiệm, có 4/12 hộ chưa sử dụng phân ủ, 8/12 hộ đã sử dụng, bón cho rau màu, dưa hấu. Kết quả cho thấy phân ủ có thời gian hoai mục nhanh hơn so với phân chuồng (khoảng 30 ngày). Chất lượng tốt hơn khi sử dụng cho cây rau. Tận dụng được nguồn phân chuồng, phụ phế phẩm nông nghiệp để giảm chi phí mua phân vô cơ, hữu cơ.

Câu lạc bộ Bàu Sôi, Xuyên Mộc

Nuôi thâm canh cá rô phi đơn tính

Sau 4 tháng nuôi, hồ lờ cao nhất là 7 triệu đồng, trung bình 4 triệu đồng, thấp nhất là 2 triệu đồng và có 1 hồ hòa vốn.

Những hộ tham gia thử nghiệm đều có diện tích ao nuôi, tuy nhiên còn thiếu vốn đầu tư và nguồn cung cấp con giống chưa được tốt.

Câu lạc bộ thôn Tân Châu, Tân Thành

Ủ phân hữu cơ

Việc ủ phân hữu cơ dễ thực hiện, có thể tận dụng được các nguyên liệu sẵn có như phân chuồng, phân xanh từ cây rau, từ cây cỏ trong vườn. Có thể tạo ra sản phẩm hữu cơ với giá thành thấp nhưng hiệu quả. Khi sử dụng phân ủ bón cho cây rau, cây sinh trưởng phát triển tốt. Màu xanh cây rau đẹp, hạn chế bệnh hại nên việc sử dụng thuốc bảo vệ thực vật cũng ít, rau an toàn.

Câu lạc bộ Phước An, Châu Đức

So sánh cách bón phân trên cây mỳ KM 140

Lô đối chứng sử dụng phân vô cơ, lô thí nghiệm sử dụng phân hữu cơ. Sau khi thu hoạch, lấy số liệu bình quân của 3 hộ tham gia thực hiện thử nghiệm cho thấy: lô đối chứng đạt năng suất 23,5 kg/10 gốc, phơi khô còn 8 kg; lô thử nghiệm đạt năng suất 25 kg/10 gốc, phơi khô đạt 9 kg. Câu lạc bộ cho rằng đây là thử nghiệm có tính hiệu quả kinh tế và có thể ứng dụng cho những năm tiếp theo.

Câu lạc bộ PTD và lập kế hoạch khuyến nông dựa theo nhu cầu

ThS Võ Hồng Dũng

Khoa Phát triển Nông thôn - Đại học Cần Thơ
Cán bộ phụ trách tỉnh Hậu Giang và Sóc Trăng

Hiện nay các Câu lạc bộ (CLB) PAEX thuộc 3 tỉnh An Giang, Hậu Giang và Sóc Trăng hoạt động khá đa dạng (tổng cộng có 38 CLB). Tất cả các CLB đã được huấn luyện về phương pháp Phát triển kỹ thuật có sự tham gia, kỹ năng quản lý, điều hành CLB và cách lập kế hoạch theo nhu cầu.

Theo kinh nghiệm thực tế của nhiều câu lạc bộ, việc lập kế hoạch khuyến nông dựa theo nhu cầu không thể thành công khi: (1) Chưa có sự thống nhất cao giữa các thành viên trong CLB, (2) Thiếu sự trao đổi thông tin bên trong và ngoài câu lạc bộ, (3) Thiếu sự năng động cũng như sự hợp tác tốt từ phía Ban chủ nhiệm.

Việc lập kế hoạch dựa trên nhu cầu thể hiện tính chủ động của các CLB khi xây dựng hướng đi cho CLB, chiến lược hoạt động của CLB. Đây cũng là cơ sở để giúp cán bộ khuyến nông (CBKN) và Trạm khuyến nông (TKN) nắm rõ các nhu cầu từ cơ sở và có định hướng xây dựng kế hoạch khuyến nông hàng năm dựa trên nhu cầu, đáp ứng phần nào sự mong đợi của CLB và nông dân. CBKN không những là người bạn đồng hành cùng CLB trong quá trình hoạt động và phát triển mà còn là CBKN sẽ là nhịp cầu nối giữa

CLB và khuyến nông trong quá trình lập kế hoạch.

Bản kế hoạch này cần được xây dựng và gửi tới CBKN, TKN hay Phòng nông nghiệp huyện (vào khoảng tháng 8-9 hàng năm) trước khi bản kế hoạch khuyến nông chung của Trạm, Huyện được gửi về tỉnh.

Chính vì sự cần thiết này nên các câu lạc bộ đã và đang chủ động hơn đối với việc xây dựng kế hoạch của mình, đây là một việc làm thường xuyên cần được duy trì hàng năm.

Hiện nay, một số CLB mạnh đã đi vào hoạt động tốt đều đã thực hiện việc lập kế hoạch theo nhu cầu và có gửi kế hoạch của CLB về Trạm khuyến nông và Phòng Nông nghiệp huyện, chỉ còn một số ít CLB thì chưa thực hiện tốt khâu này thì nên thực hiện ngay trong năm nay để bảo đảm tính bền vững cho CLB trong những năm tiếp theo.

Hy vọng rằng trong năm 2012, các CLB tham gia Chương trình PAEX tiếp tục nỗ lực thực hiện 100% trong việc xây dựng kế hoạch khuyến nông theo nhu cầu của mình. ■

Đối tác thực hiện Chương trình PAEX

**Phòng Nghiên cứu Hệ thống Nông nghiệp
Viện Khoa học Kỹ thuật Nông nghiệp
miền Nam (IAS)**

121 Nguyễn Bình Khiêm
Quận 1, TP Hồ Chí Minh
ĐT/Fax: +84 8 3910 4025
Web: [http:// www.iasvn.org](http://www.iasvn.org)

**Trường Đại học Cần Thơ
Khoa Phát triển Nông thôn**

Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn
các tỉnh An Giang, Hậu Giang, Sóc Trăng,
Bình Phước và Bà Rịa-Vũng Tàu

Trung tâm Khuyến nông
các tỉnh An Giang, Hậu Giang, Sóc Trăng,
Bình Phước và Bà Rịa-Vũng Tàu

Quản lý và thực hiện cấp Chương trình:

Giám đốc VVOB Việt Nam
TS. Wilfried Theunis

Ban cố vấn:
PGS. TS. Nguyễn Duy Cần
ThS. Jef Peeraer
ThS. Nguyễn Phương Anh

Quản lý và cán bộ thực hiện:

ThS. Trương Thị Minh Đức
ThS. Lê Văn Gia Nhỏ
ThS. Nguyễn Văn An
ThS. Võ Hồng Dũng
Lê Kim Phượng
Nguyễn Thị Hồng Lê
Võ Hồng Tú
Huỳnh Thị Đan Anh